

ด่วนที่สุด

ที่ ดศ ๐๑๐๐.๔/๑๕๐๙๙

133
๑๕๖๕
1731

สคค. (eMail)

ส่ง : กวค. ✓

รับที่ : 88128/65

9 ส.ค. 2565 เวลา 16.45 น.

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๙ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การจัดตั้งสถาบันคลังข้อมูลขนาดใหญ่แห่งชาติ (องค์การมหาชน)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/๑๒๓๐๐ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรอนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
 ๓. สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ นร ๑๒๐๓/๓๘๕ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕
 ๔. เอกสารการขอจัดตั้งสถาบันข้อมูลขนาดใหญ่แห่งชาติ (องค์การมหาชน)” หรือ National Big Data Institute (NBDi)

ด้วย กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดศ.) โดยสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (สศด.) ขอเสนอเรื่องการจัดตั้งสถาบันคลังข้อมูลขนาดใหญ่แห่งชาติ (องค์การมหาชน) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุม คณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี หรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี และ (๔) ร่างพระราชกฤษฎีกา รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน การสร้างรายได้และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ รอนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอ คณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

ที่ประชุมคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ได้มีมติเห็นชอบให้ศึกษาการยกระดับสถาบัน ส่งเสริมการวิเคราะห์และบริหารข้อมูลขนาดใหญ่ภาครัฐ (สวช.) หรือ Government Big Data Institute (GBDI) หน่วยงานภายในภายใต้ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (สศด.) ให้มีสภาพเป็นหน่วยงานนิติบุคคล เพื่อดำเนินการขับเคลื่อน วิเคราะห์ และบูรณาการข้อมูลขนาดใหญ่ของประเทศโดยตรง โดยมอบหมายให้ สศด. เป็นหน่วยงานหลักเพื่อดำเนินการกิจ และให้นำผลการดำเนินงานเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

/ในการนี้ ...

ในการนี้ เพื่อให้มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีด้านการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ของประเทศเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และเกิดการใช้ประโยชน์จากข้อมูลได้อย่างแท้จริง ดศ. ได้แต่งตั้งคณะทำงาน จัดตั้งสถาบันข้อมูลขนาดใหญ่แห่งชาติ (องค์การมหาชน) (National Big Data Institute: NBDi) โดยมีผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติหน้าที่ประจำกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (นายทศพล เพ็งส้ม) เป็นประธานคณะทำงานฯ จัดทำร่างเอกสารประกอบคำขอจัดตั้งและร่างพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งสถาบันฯ และได้มีการจัดประชุมประชาพิจารณ์ เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๕ ซึ่งได้ดำเนินการปรับปรุง ข้อมูลตามความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว นอกจากนี้ สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) ได้วิเคราะห์รายละเอียดประกอบคำชี้แจงเสนอต่อ คณะอนุกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (อ.กพม.) และคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การ มหาชน (กพม.) โดยมีการพิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ และมีมติ เห็นชอบการจัดตั้งสถาบันคลังข้อมูลขนาดใหญ่แห่งชาติ (องค์การมหาชน) เป็นองค์การมหาชน ในกลุ่มที่ ๒ บริการ ที่ใช้เทคนิควิชาการเฉพาะด้านหรือสหวิทยาการ โดยปรับชื่อเป็น “สถาบันคลังข้อมูลขนาดใหญ่แห่งชาติ (องค์การมหาชน)” รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ นอกจากนี้ ดศ. ได้นำเสนอวิสัยทัศน์ผลการดำเนินงาน สถาบันฯ ต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อเป็นข้อมูลแล้ว เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ตามหนังสือที่อ้างถึง

๑.๒ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและปัญหาอุปสรรค

๑.๒.๑ สถาบันส่งเสริมการวิเคราะห์และบริหารข้อมูลขนาดใหญ่ภาครัฐ (Government Big Data Institute: GBDi) หรือ สวช. ได้ถูกจัดตั้งขึ้นภายใต้การดูแลของสำนักงานส่งเสริม เศรษฐกิจดิจิทัล กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ตามมติคณะรัฐมนตรี ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ มีระยะเวลาดำเนินงาน ๓ ปี นับตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๒ และจะสิ้นสุดลงในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๕ โดยได้รับงบประมาณเบื้องต้นจากกองทุนดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการ นำข้อมูลขนาดใหญ่มาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ผ่านการให้บริการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Intelligence) และให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานภาครัฐด้านข้อมูลขนาดใหญ่ (บิ๊กดาต้า) รวมไปถึงการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อยกระดับขีดความสามารถของ หน่วยงานภาครัฐ โดยมีภารกิจหลักดังนี้

๑. สร้างแพลตฟอร์มด้านการพัฒนาบุคลากรภาครัฐ เพื่อเตรียมความพร้อม ด้านบุคลากรสำหรับหน่วยงานภาครัฐให้เกิดความยั่งยืน โดยการระดมผู้เชี่ยวชาญ และการสร้างเครือข่าย ด้านบิ๊กดาต้า ร่วมกับมหาวิทยาลัย ๑๖ แห่ง เพื่อพัฒนาบุคลากรภาครัฐผ่านการฝึกอบรมแบบปฏิบัติจริง

๒. พัฒนาระบบนำร่องการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ โดยส่งเสริมให้เกิด โครงการนำร่อง และสนับสนุนการดำเนินงานด้านบิ๊กดาต้าในหลากหลายสาขา ผ่านการให้คำปรึกษา และร่วมพัฒนาแบบครบวงจรร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ

๓. สร้างแพลตฟอร์มเพื่อสนับสนุนการใช้ประโยชน์ข้อมูลเชิงวิเคราะห์ โดยสนับสนุน บ่มเพาะ พัฒนานวัตกรรม และให้คำปรึกษาด้านเทคนิค รวมทั้งพัฒนาแพลตฟอร์มข้อมูลตามสาขา ที่สำคัญ เช่น สุขภาพ ท่องเที่ยว ฯลฯ

๔. สร้างเครือข่ายระดับสากลและสร้างความตระหนักรู้ โดยจัดให้มีกิจกรรม สำหรับบุคลากรภาครัฐและเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้ เกิดการพัฒนาด้านการใช้ประโยชน์ข้อมูล

๑.๒.๒ บุคลากรและการดำเนินงาน สวช. ประกอบด้วยนักพัฒนา นักวิทยาศาสตร์ ข้อมูล และวิศวกรข้อมูล ที่เข้าร่วมอุดมการณ์ในการใช้เทคโนโลยีด้านข้อมูลดิจิทัลเพื่อแก้ปัญหาสังคม และพัฒนาประเทศ ซึ่งบุคลากรรุ่นใหม่เหล่านี้สามารถทำงานได้ทั้งในเชิงปริมาณ คุณภาพ และสามารถส่งมอบ บริการด้านการวิเคราะห์ข้อมูล และพัฒนาแพลตฟอร์มข้อมูลให้กับหน่วยงานภาครัฐ ในกรอบเวลาที่จำกัดได้ ซึ่งในช่วงระยะเวลา ๒ ปีนับตั้งแต่ก่อตั้งหน่วยงานบุคลากรกลุ่มนี้ ได้ให้บริการหน่วยงานภาครัฐในด้านการ วิเคราะห์ข้อมูลกว่า ๙๐ โครงการ และอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรของประเทศในด้านเทคโนโลยีข้อมูลกว่า ๒,๓๐๐ คน ยิ่งไปกว่านั้น ยังได้ร่วมสร้างโครงการแพลตฟอร์มบูรณาการข้อมูลขนาดใหญ่ ตัวอย่างเช่น

- โครงการ Health Link: Health Information Exchange เป็นโครงการออกแบบและพัฒนาระบบดิจิทัลและเทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลประวัติการรักษาทั่วประเทศ เป็นแพลตฟอร์มกลางสำหรับเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลประวัติการรักษา เริ่มต้นโครงการด้วยความร่วมมือ ระหว่างกระทรวงสาธารณสุข (สธ.) ดศ. และโรงพยาบาล ๑๐๐ แห่ง (ระยะที่ ๑) ครอบคลุมโรงพยาบาลรัฐ และโรงพยาบาลเอกชน ซึ่งในปี ๒๕๖๕ โครงการฯ ได้รับงบประมาณในระยะที่ ๒ จากกองทุนพัฒนาดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม ในการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและความปลอดภัยของระบบ เชื่อมต่อ โรงพยาบาลเพิ่มขึ้น ๑๐๐ แห่ง (รวมเป็น ๒๐๐ แห่ง) โดยเริ่มใช้งานระบบ พร้อมเชื่อมโยงกับ Health Data Hub ของ สธ. และคาดว่าจะเชื่อมโยงข้อมูลประชาชนกว่า ๑๐ ล้านคนในประเทศไทย

- โครงการ Co-Link: Covid Data Linkage Platform ช่วงสถานการณ์ การระบาดของโควิด-๑๙ ทีมนักวิเคราะห์ข้อมูลและนักพัฒนาระบบจาก GBDi ร่วมกับศูนย์บริหารสถานการณ์ แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (ศบค.) สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง (สปคม.) สายด่วน (๑๖๖๘, ๑๖๖๙, ๑๓๓๐, ๑๔๒๒, ๑๙๑, ศูนย์ PAC นิมิบุตร) กรุงเทพมหานคร กรมการแพทย์ กรมอนามัย กรมควบคุมโรค สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช) และสำนักปลัดกระทรวง สาธารณสุข (สป.สธ.) ในการออกแบบและพัฒนาแพลตฟอร์มการเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อบริหารจัดการเตียง ทะเบียนผู้ติดเชื้อ การครองเตียง ผลตรวจโควิด-๑๙ และวัคซีนสำหรับผู้ป่วยโควิด-๑๙ โดยระบบได้ถูกพัฒนา แบบ Agile System Development และเริ่มถูกใช้งานในเวลา ๕ วันหลังจากการเก็บ Requirement สำหรับเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ระบบ Co-Link มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนถึงจุดที่ใช้งาน เต็มรูปแบบในเวลา ๓ เดือน

- โครงการ Travel Link: Thai Tourism Data Platform ระบบบริการ ข้อมูลอัจฉริยะด้านการท่องเที่ยวในฐานวิถีชีวิตใหม่ เพื่อให้บริการข้อมูลแก่ SMEs ธุรกิจเกิดใหม่และประชาชน (เป็นความร่วมมือระหว่าง กระทรวงการท่องเที่ยวฯ กระทรวงดิจิทัลฯ กระทรวงวัฒนธรรม และการท่องเที่ยว แห่งประเทศไทย) ข้อมูลในแพลตฟอร์มนี้จะช่วยธุรกิจท่องเที่ยวในการวางแผนหลังสถานการณ์ โควิด-๑๙

- โครงการ National Health Data Platform เป็นโครงการความร่วมมือระหว่าง ๕ กระทรวง ได้แก่ ดศ. สธ. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงแรงงาน และกระทรวงการคลัง ในการเชื่อมโยงข้อมูลประวัติการรักษาของประชาชนทั่วประเทศ โดยโครงการในระยะที่ ๑ สวช. ได้รับมอบหมายให้เชื่อมโยงข้อมูลระหว่าง Health Data Hub ของ ๔ ระบบ คือ (๑) ระบบ Health Link ของ ดศ. (๒) ระบบ DMS HIE ของกรมการแพทย์ (๓) ระบบ H4U ของ สป.สธ. และ (๔) ระบบ Co-Link ซึ่งเป็นความร่วมมือของ สธ. และ ดศ. และจะมีการทดสอบการใช้งานในเขต สุขภาพที่ ๑๓ หรือกรุงเทพมหานคร ในปี ๒๕๖๕ ต่อไป

นอกจากนี้ ผลสำรวจความพึงพอใจการให้บริการของ สวช. ยังแสดงให้เห็นว่าหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งเป็นผู้รับบริการมีความพึงพอใจโดยรวมต่อโครงการที่ได้ทำร่วมกับ สวช. คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ในระดับมาก และมากที่สุด ความพึงพอใจต่อบุคลากรของ สวช. ที่ได้ทำงานร่วมกันคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ในระดับมากและมากที่สุด และหน่วยงานรัฐเห็นว่าการทำงานร่วมกันในโครงการก่อให้เกิดประโยชน์ที่ต่อยอดได้ คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๑ ในระดับมากและมากที่สุด

๑.๒.๓ จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และด้วยกรอบระยะเวลาของการดำเนินโครงการ ดศ. ได้เล็งเห็นความสำคัญ และความจำเป็นของการมีอยู่ของหน่วยงานเพื่อให้ประเทศไทยมีการขับเคลื่อน วิเคราะห์และบูรณาการข้อมูลขนาดใหญ่อย่างมีเอกภาพ สามารถสนับสนุนการวางแผนในระดับนโยบายของรัฐบาล พร้อมทั้งส่งเสริม ประสาน และให้บริการ เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่เชิงวิเคราะห์สำหรับหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน ในการแก้ไขปัญหา เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน และการตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รวมทั้งให้บริการคำปรึกษาด้านข้อมูลขนาดใหญ่ตามโจทย์ Agenda-based ของประเทศ โดยใช้ประโยชน์จากทรัพยากรบุคคลและประสบการณ์ของบุคลากรภายใต้โครงการ สวช. ที่ได้ดำเนินการอยู่เดิม ซึ่งบุคลากรเป็นกลุ่มนักเรียนทุนรัฐบาล และคนรุ่นใหม่ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อเป็นการดึงบุคลากรในสาขาขาดแคลนให้มาร่วมงานกับภาครัฐ โดยไม่เป็นภาระในเชิงงบประมาณมากเกินไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ ในการจัดตั้งองค์การมหาชน สำนักงาน ก.พ.ร. ได้มีหนังสือแจ้งขั้นตอนการจัดตั้งให้ทุกส่วนราชการถือปฏิบัติ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ นร ๑๒๐๐/ว ๑๕ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๙ สรุปสาระสำคัญคือ หน่วยงานที่ประสงค์จะจัดตั้งจะต้องจัดทำคำชี้แจงประกอบคำขอจัดตั้งส่งไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อนำเสนอคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (กพม.) พิจารณาก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ซึ่ง ดศ. ได้จัดทำคำชี้แจงประกอบการขอจัดตั้งองค์การมหาชนฯ พร้อมร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งฯ ส่งให้ สำนักงาน ก.พ.ร. พิจารณาแล้ว ตามหนังสือสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล ที่ สศด. ๐๒๐๕/๐๐๒๓๓ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้ส่งหนังสือไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. พร้อมร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งฯ และเอกสารขอจัดตั้งฯ ตามหนังสือที่ ดศ ๐๑๐๐.๓/๒๑๖๐ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๒.๒ สำนักงาน ก.พ.ร. แจ้งว่า กพม. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ได้พิจารณาเรื่องคำขอจัดตั้งสถาบันข้อมูลขนาดใหญ่แห่งชาติ (องค์การมหาชน) แล้ว มีมติเห็นชอบการจัดตั้งสถาบันข้อมูลขนาดใหญ่แห่งชาติ (องค์การมหาชน) เป็นองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยปรับชื่อเป็น “สถาบันคลังข้อมูลขนาดใหญ่แห่งชาติ (องค์การมหาชน)” และเห็นชอบการจัดกลุ่มเป็นองค์การมหาชนในกลุ่มที่ ๒ บริการที่ใช้เทคนิควิชาการ เฉพาะด้านหรือสหวิทยาการ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ นร ๑๒๐๓/๓๕๕ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕ จึงจำเป็นต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ

๓. สาระสำคัญเกี่ยวกับสถาบันคลังข้อมูลขนาดใหญ่แห่งชาติ (องค์การมหาชน)

๓.๑ หลักการและเหตุผล จากภารกิจเดิมของ สวช. มีหน้าที่หลักในการให้บริการหน่วยงานภาครัฐด้านการวิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลประกอบการตัดสินใจของรัฐบาล คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และคณะกรรมการระดับชาติอื่น ๆ สร้างศักยภาพให้หน่วยงานภาครัฐ

ในการบริหาร...

ในการบริหารจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ตามภารกิจของหน่วยงาน ยกระดับความสามารถและทักษะของบุคลากรของรัฐด้านวิทยาศาสตร์ข้อมูล สนับสนุนความร่วมมือทางด้านวิชาการ และการบริหารองค์ความรู้ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ การจัดตั้ง สถาบันคลังข้อมูลขนาดใหญ่แห่งชาติ (National Big Data Institute: NBDI) จึงไม่เพียงแต่เป็นการเปลี่ยนสถานะองค์กรเป็นหน่วยงานนิติบุคคลให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานด้านการให้บริการในวงกว้างมากขึ้นเท่านั้น แต่ยังเป็นการปรับบทบาท สู่การเป็นองค์กรมหาชน เพื่อให้ประเทศไทยมีการขับเคลื่อน วิเคราะห์ และบูรณาการข้อมูลขนาดใหญ่อย่างมีเอกภาพ รวมถึงการดำเนินการอื่นเพื่อพัฒนาข้อมูลขนาดใหญ่ของประเทศตามที่กฎหมายกำหนด หรือคณะกรรมการมอบหมาย หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ข้อมูลร่วมกันในการวางแผนนโยบายพัฒนาประเทศไปสู่ความเป็น Thailand 4.0 ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ นโยบายรัฐบาล และยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ซึ่งการประยุกต์ใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ยังมีความหลากหลายตามสาขา (Sectors) รัฐจึงควรมีการวางยุทธศาสตร์ด้านข้อมูลขนาดใหญ่ที่เหมาะสม และการจัดลำดับความสำคัญเพื่อให้เกิดการลงทุนอย่างคุ้มค่า ประชาชนจึงจะได้ประโยชน์เต็มที่ โดย สถาบันฯ จะทำหน้าที่ประสาน ให้คำปรึกษา และบริการเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ข้อมูลขนาดใหญ่ระหว่างหน่วยงานรัฐกับรัฐ และรัฐกับเอกชน ตามรายสาขา (Sectors) ด้วยมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลธรรมาภิบาลข้อมูล และหลักเกณฑ์อื่นๆ ที่กำหนดโดย สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (สปร.) ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลข้ามหน่วยงานอย่างเหมาะสมนี้ จะช่วยในการวางแผนและตอบโจทย์ด้านนโยบายของประเทศ และการตัดสินใจของรัฐบาลในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทันทั่วทั้งโดยในแผนงานระยะ ๕ ปีจะมุ่งเน้นการตอบโจทย์ด้านสุขภาพ สิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยว แรงงาน และยุติธรรม รวมไปถึงการวิเคราะห์และใช้ประโยชน์ข้อมูลข้ามสาขา (Agenda-based) และเป็นการดำเนินงานร่วมกับ สปร. และสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านข้อมูลของประเทศ

๓.๒ ภารกิจและบทบาท

- ๑) จัดทำยุทธศาสตร์เพื่อขับเคลื่อนการใช้ประโยชน์ข้อมูลขนาดใหญ่ เพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนาศักยภาพและยกระดับเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
- ๒) ส่งเสริม ประสาน และให้บริการ เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ในการแก้ไขปัญหา เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและการให้บริการ หรือการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างเป็นรูปธรรม
- ๓) ให้บริการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ รวมทั้งให้บริการคำปรึกษาด้านข้อมูลขนาดใหญ่และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องแก่ทั้งภาครัฐและเอกชน
- ๔) ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมด้านข้อมูลขนาดใหญ่และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องให้มีมาตรฐานในระดับสากลเพื่อเพิ่มศักยภาพการบูรณาการและวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ของประเทศไทย
- ๕) ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนารูปร่างด้านการวิเคราะห์และใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ของประเทศ
- ๖) ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาองค์ความรู้และบุคลากรของประเทศด้านการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่

๓.๓ การกำหนดอัตรากำลังคน

ด้วยภารกิจที่มีลักษณะเป็นเทคนิควิชาการเฉพาะด้าน สถาบันฯ จึงจำเป็นต้องสรรหาบุคลากรในสาขาเฉพาะด้านวิทยาการข้อมูล (Data Science) ซึ่งเป็นสาขาขาดแคลนของประเทศ รวมทั้งยังเป็นที่ต้องการของภาคเอกชน ซึ่งควรมีระบบค่าตอบแทนที่มีความเหมาะสม และกำหนดรูปแบบการทำงานที่มีความยืดหยุ่น คล่องตัว และการสร้างแรงจูงใจ หรือวางกลยุทธ์ที่จะจูงใจกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีความรู้ความสามารถในการทำงานร่วมกับสถาบันฯ โดยเสนอกรอบอัตรากำลังรวมในปีที่ ๑ จนถึงสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑๑๓ อัตรา (รวมผู้อำนวยการองค์การมหาชน) ซึ่งเป็นกรอบอัตรากำลังที่ตัดโอนมาจากสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล จำนวน ๗๐ อัตรา

๓.๔ ประโยชน์ต่อการบริหารราชการ

๑) เกิดหน่วยงานกลาง ทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนนโยบายด้านข้อมูลขนาดใหญ่ (บิ๊กดาต้า) ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ระดับชาติ พร้อมพัฒนาบุคลากรด้านบิ๊กดาต้า ให้กับภาครัฐ ทำให้ภาครัฐสามารถออกแบบนโยบายได้โดยอาศัยข้อมูลในการตัดสินใจ พร้อมเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อร่วมขับเคลื่อน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยในเวทีโลก

๒) เกิดการบูรณาการ และส่งต่อภารกิจ ทำให้เกิดความต่อเนื่องในการขับเคลื่อนการพัฒนาด้านบิ๊กดาต้าทั้งระบบสำหรับภาครัฐ และช่วยให้เกิดแพลตฟอร์มข้อมูลขนาดใหญ่รายสาขาเพื่อการใช้ประโยชน์ข้อมูลสำหรับการตัดสินใจออกแบบนโยบายเชิงกลยุทธ์ของภาครัฐ

๓) เกิดประโยชน์ต่อการส่งมอบบริการที่มีคุณภาพ อันเนื่องมาจากความคล่องตัวในการปฏิบัติการ และการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลให้แก่หน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ส่งผลถึงประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้อย่างกว้างขวาง และการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ในฐานะขององค์กรที่มีความเป็นนิติบุคคลเสมือนกัน โดยไม่ถูกปิดกั้นด้วยข้อจำกัดต่าง ๆ

๔) เกิดการบริหารจัดการงบประมาณตามภารกิจที่กำหนด พร้อมทั้งดำเนินโครงการที่ตอบสนอง และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับชาติและนโยบายรัฐบาล ได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ โดย บุคลากรของหน่วยงานสามารถวิจัยและพัฒนาได้

๕) สามารถกำกับดูแล ตรวจสอบ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน และการพิจารณาปรับเปลี่ยนเป็นองค์กรรูปแบบใหม่ได้ในทุก ๆ มิติ

๖) บริหารการดำเนินงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results Based Management) ให้ความสำคัญต่อคุณภาพ ประสิทธิภาพ และความเร็ว ในการดำเนินงานตามภารกิจ และการตรวจวัดผลสำเร็จที่ชัดเจน

๗) เป็นองค์กรแนวใหม่ซึ่งบริหารงานตามแนวระนาบ หรือ Flat Organization มีโครงสร้างที่แบ่งการทำงานเป็นโครงการ (Project-based Organization) ทำงานเป็นทีมขนาดเล็ก คล่องตัว มีระบบการบังคับบัญชาที่สั้นลง โดยทุกโครงการมีเป้าหมายที่ชัดเจน มุ่งเน้นผลลัพธ์ และมีการวางแผนด้านทรัพยากรบุคคลอย่างเหมาะสม มีความรู้ ความสามารถที่หลากหลายในลักษณะสหสาขาวิชา และสามารถทำงานได้เต็มประสิทธิภาพเทียบเท่าหน่วยงาน ภาคเอกชนชั้นนำของประเทศ

๓.๕ ประโยชน์ต่อประชาชน เกิดการดำเนินการกิจด้านข้อมูลขนาดใหญ่ของประเทศ มีความชัดเจนและเป็นไปอย่างมีกลยุทธ์ ซึ่งการวิเคราะห์และใช้ประโยชน์ข้อมูลภาครัฐและเอกชนอย่างมีประสิทธิภาพ จะทำให้ประชาชนได้รับบริการที่ดีขึ้น อาทิเช่น การใช้ประโยชน์ข้อมูลด้านประวัติการรักษาข้ามโรงพยาบาล เพิ่มความสะดวกปลอดภัยให้กับการดูแลสุขภาพของประชาชน ลดค่าใช้จ่ายการเดินทางสำหรับการขอประวัติการรักษา ลดค่าบริหารจัดการเอกสารของโรงพยาบาล การใช้ประโยชน์ข้อมูลด้านท่องเที่ยว ช่วยให้ธุรกิจท่องเที่ยวมีข้อมูลในการตัดสินใจภายหลังสถานการณ์โควิดในมิติต่าง ๆ การใช้ประโยชน์ข้อมูลด้านการศึกษา ทำให้รัฐและเอกชนเข้าใจสถานการณ์ด้านการเรียนการสอนในช่วงโควิด-19 มากขึ้น สามารถออกนโยบายที่เหมาะสมในการดูแลเรื่องการศึกษา รวมทั้งลงทุนด้านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ในยุคปกติใหม่ที่คุ้มค่า เป็นการพัฒนาเด็ก เยาวชน และประชาชนคนไทยอย่างมีระบบ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการพัฒนาแพลตฟอร์มเชิงกลยุทธ์ในสาขาต่าง ๆ เหล่านี้ จะส่งผลกระทบเชิงบวกทั้งต่อรัฐบาล ภาคธุรกิจ และประชาชน รวมทั้งส่งเสริมให้วิสาหกิจเริ่มต้น (Startups) ด้านเทคโนโลยีสามารถใช้ข้อมูลเพื่อพัฒนาระบบปัญญาประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ ๆ ได้เป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับภาคธุรกิจของประเทศในอนาคตอีกด้วย

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมพิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดตั้งสถาบันคลังข้อมูลขนาดใหญ่แห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ NBDi ตามคำชี้แจงประกอบการขอจัดตั้งองค์การมหาชนฯ ที่ กพม. ให้ความเห็นชอบแล้ว และให้ส่งร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันคลังข้อมูลขนาดใหญ่แห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สถาบันส่งเสริมการวิเคราะห์และบริหารข้อมูลขนาดใหญ่ภาครัฐ
โทรศัพท์ ๐ ๒๐๒๖ ๒๓๓๓ ต่อ ๒๕๒๕ นางสาวพรพิมล คำมณี
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ bhornpimol.kh@depa.or.th , isp@depa.or.th